

SÄÄSKENPUISTON PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS ESIKOPIO

SELOSTUKSEN TIEDOT

KOhteiden nimet	Sääskenuisto
PIIRUSTUSNUMERO	59845-1
SELOSTUKSEN LAATI	Pia Kuusiniemi, maisema-arkkitehti, Ahti Launis, maisema-arkkitehti, 10.4.2025
SELOSTUKSEN HYVÄKSYI	Sirpa Mäkilä, Puistosuunnittelupäällikö, 14.4.2025
TIEDOKSI	Kaupunkitilalautakunta

Suunnittelualue

Sijainti

Suunnittelualue sijaitsee Vantaan Aviapoliksen alueella, 52 Veromiehen ja 53 Lentokentän kaupunginosien rajalla. Puisto rajautuu etelässä Aviakujaan, idässä Lentokenttäalueen ja yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeseen, pohjoisessa Mekaanikontiehen ja lännessä asemakaavamuutokseen liittyvään asuinkortteliin 52414.

Puiston läheisyydessä on Aviapoliksen rautatieasema, hotelli ja toimistokortteleita, nykyinen ja kehitteillä oleva uusi Suomen Ilmailumuseo, sekä rakenteilla oleva uusi Aviapoliksen lukio.

Puiston pinta-ala on noin 10 920 neliömetriä, tai n. 1 hehtaari.

Havainnekuva: Näkymä Aviakujan sisäänkäynniltä puistoreitille. Kallioleikkaus polun varressa maisemoidaan luiskaamalla ja istutuksilla.

Kaavoitus ja maanomistus

Suunnittelualue on Vantaan yleiskaavassa 2020 kaupunkikeskustan aluetta ja kestävän kasvun vyöhykettä, jonka läpi kulkee virkistysalueyhteys. Puiston luonne osana virkistysalueyhteyttä on luonnonmukainen lähimetsä.

Alueella on käsittelyssä oleva asemakaava (052400 Aviapoliksen keskusta) ja suunnittelualue on osa asemakaavan muutosta nro 002564, Asuinkortteli Aviakujan pohjoispuolelle. Sääskenuisto on asemakaavassa VL-, eli lähivirkistysaluetta.

Kaava-alueen maanomistajia ovat Finavia Oyj, Suomen valtio ja Vantaan kaupunki. Puiston alue on siirtymässä Finavian omistuksesta Vantaan kaupungille.

Alueen nykytila

Suunnittelualue on vanhaa kalliometsää, jolla näkyy ihmisvaikutusta mm. vanhoja ajouria, lievän puun poistoa ja nykyäänkin käytössä olevia tallattuja metsäpolkuja. Ajourat ovat ilmakuvista arvioituna tehty 1970-luvulla Mekaanikontien rakentamisen yhteydessä.

Suunnittelualue sijaitsee lentomeluyöhykkeellä 2 (LDEN 55-60 dB)

Luontoarvot ja maisema

Puiston alueita on kartoitettu Vantaan ratikan kaavarunkoalueen luontoselvityksissä 2020–2021 (Faunatican raportteja 38/2021). Selvityksen kohde 23 kattaa suuren osan suunnittelualueetta puiston pohjoisosaa luukunottamatta. Alue on suurelta osin kallioista, ja osin kuivahkoa kangasmetsää, jonka valtapuuna on mänty. Kallioilla on myös keloja, ja lahoppua alueella on noin 3–5 m³/ha. Puusto on selvityksen perusteella ikärakenteeltaan melko erilaista. Kohde on luontoselvityksen perusteella arvoluokaltaan III, edustavuudeltaan kohtalainen (C), ja luonnontilaisuudeltaan vähän heikentynyt (B).

Puiston pohjoisosassa olevalla avokallioalueella ja kasvillisuuden reunassa näkyy maisemavaurioita mm. kalliokasvillisuuden puuttumisessa ja kuluneisuudessa ja metsänpohjan kasvillisuuden lajirakenteessa. Jonkin verran luonnon palautumista on nähtävissä mm. männyn taimina avokallioalueen itäreunalla.

Maaperä

Puisto on maaperältään kalliota ja keskellä olevassa kalliosoistumassa painanteessa on kaksoismaalajia. Alueella on vanhoja ajouria, jotka ovat rakennettu avokalliolle ja metsänpohjalle tasoittamalla painanteita louheella ja murskeella.

Maaston korkein kohta on kalliokumpareen laella puiston eteläpäädyssä ja on noin +54,2 metriä merenpinnan yläpuolella. Puiston alin kohta on Mekaanikontien varressa painanteessa ja on noin +47,2 metriä merenpinnan yläpuolella.

Hydrologia

Puisto on suurmaisemassa kumparemainen kallioalue, jonka vuoksi pintavalunta ohjautuu ympäröiville alueille.

Puiston keskiosissa kallion huippujen väliin jää pieni kalliosoistuma painanteeseen. Painanteen alin ylivuotokohta on kaakon suuntaan ja jää asemakaavamuutoksen asuinkorttelin alueelle.

Puistossa ei ole virtavesiä tai pohjavesialueita.

Suunnitelman tavoitteet

Suunnitelman pääperiaatteet

Puistosuunnitelman päätavoitteena on säilyttää ja tukea suunnitteluratkaisuin nykyisiä luontoarvoja, ja luoda puistoreitti, joka edesauttaa puiston ja sen lähiluonnon saavutettavuutta, ja ohjaa kulutusta pois kasvillisuusalueilta.

Puiston reitit

Reittien toteutuksessa hyödynnetään pääasiassa olemassa olevaa reitistöä ja polkuja, jonka lisäksi yhteys Aviakujalle toteutetaan asuinkorttelin pysäköintilaitoksen vieressä kulkevana uutena reittinä. Asuinkorttelin läpi kulkeva julkinen reitti yhdistetään puiston reitistöön.

Puiston pääreitti yhdistää Mekaanikontien ja Aviakujan kalliometsän läpi. Herkän kalliomaaston takia reitille ei ole suunniteltu talvikunnossapitoa tai valaistusta, eikä ole siten esteetön. Puiston ajettava huoltoreitti alkaa Mekaanikontieltä ja ulottuu oleskelupaikkaan asti. Mekaanikontien sisäänkäyntiä kavennetaan istutuksilla noin 4 metrin leveyteen.

Reittien pintamateriaaleina on luonnollinen avokallio tai kivituhkapinnoite. Olemassa olevien sorapintaisten reitinosien pintamaa poistetaan ja korvataan uudella kivituhkapinnoitteella. Metsänpohjalla oleva nykyinen polku levennetään 1,5 metrin

levyiseksi kivituhkapoluksi. Pinta-maan kuluneisuuden vuoksi paljastuneet puiden juuret suojataan ohuella maakerroksella.

Puiston toiminnot

Puistoreitin varrelle sijoitetaan penkkejä ja roska-astioita. Oleskelualueet on sijoitettu avokallioalueille kohtiin, joissa reitti ja avoin tila levenee luonnollisesti. Reitin leveimmissä kohdissa on penkkien lisäksi myös maisemaan sopivia ja kallion pintaan asennettavia pöytäryhmiä.

Puiston opasteet sijoitetaan Aviakujan ja Mekaanikontien sisäänkäynneille. Aviakujan sisäänkäynnille suunnitellaan valaistus.

Hulevesien käsittely

Puiston alueella sadevedet päätyvät pääasiassa luonnollisesti kasvillisuuden käyttöön. Rakennetuilta pinnoilta muodostuvat hulevedet johdetaan kasvillisuusalueille. Puistoreitit eivät muuta veden virtaamaa nykyisestä lukuun ottamatta reitin eteläpäässä sijaitsevaa kallioleikkauksen vieressä kulkevaa uutta reitin osuutta, jossa vesi johdetaan reitin viereiselle niittykaistalle. Niittykaistan päähän Aviakujan sisäänkäynnille suunnitellaan sadevesikaivo, joka liitetään Aviakujan hulevesijärjestelmään.

Kasvillisuus

Alueella on luonnonmukaisesti kehittyntä kallioelinympäristöä ja kuivahkoa kangasmetsää. Puusto on mäntyvaltaista ja aluskerroksessa esiintyy paljon mm. pihlajaa. Istutukset ja maisemavaurioita korjaavat kunnostustyöt tehdään harkiten ja olemassa olevaa kasvillisuutta kunnioittaen.

Mekaanikontien sisäänkäynnillä tehtävän reitin linjauksen ja reunojen tuennan yhteydessä istutetaan kotimaisia lehtipuita ja pensaita kuten vaahteraa, pihlajaa, raitaa ja tuomea. Pensaina käytetään kotimaisia pajuja.

Mekaanikontien ja Aviabulevardin kulmassa oleva pieni katutasossa oleva alue toteutetaan kotimaisista lajeista koostuvana niittynä, jonka reunat yhteensovitetään katusuunnitelmien kanssa.

Puiston pohjoisosan avokallioalueen itäreunalla tuetaan puuston kehittymistä istuttamalla männyn metsitystaimia niissä kohdissa, joissa se on paikallisesti mahdollista kallion pinnan ja maaperän mukaan.

Suunnitelmassa esitetyt maisemoitavat alueet käsitellään tapauskohtaisesti katselmoinnin perusteella. Maisemavaurioina muodostuneet kuopat ja maapaljastumat täytetään ensisijaisesti paikalta saatavalla maa-aineksella. Kasvillisuus palautetaan istuttamalla ja kylvämällä elinympäristöön sopivia luonnonlajeja kuten kotimaisia maksaruoholajeja, avokallioiden ketokasveja, katajaa ja kuivan kankaan varpuja. Kasveja pyritään mahdollisuuksien mukaan siirtämään puiston alueella sieltä, mistä niitä joudutaan poistamaan.

Aviakujan sisäänkäynnillä ja kallioleikkauksen vieressä istutetaan niittykaista, johon reitin hulevedet ohjataan.

Haitalliseksi luokitellut vieraslajit poistetaan ja hävitetään asianmukaisesti ohjeita noudattaen.

Puiston RAMS-hoitoluokka on M2 lähimetsä.

Kalusteet, varusteet ja rakenteet

Kalusteina käytetään kallion pintaan ja matalaan maaperään asennettavia penkkejä ja pienimuotoisia pöytäryhmiä, joiden pintamateriaaleina käytetään tummia maisemaan sopivia värejä ja / tai puuosia.

Suunnittelualueelta tai lähialueilta saatavia puurunkoja käytetään lahopuina kulun ohjaamiseen ja tarpeen mukaan kasvillisuusalueiden reunoissa estämään kulutusta.

Esteettömyys

Puisto ei ole esteetön eikä sinne suunnitella valaistusta tai talvikunnossapitoa.

Pohjarakentaminen

Mekaanikontien sisäänkäynnillä tehdään tarvittavia pohjarakenteita ja pengerryksiä, jotta reitti saadaan 8 % kaltevuuteen.

Asuinkorttelin pysäköintilaitoksen vieressä puistoreitti laskee Aviakujalle 8 % kallistuksella ja edellyttää louhintaa, mikä on mahdollista toteuttaa samaan aikaan pysäköintirakennuksen perustusten louhinnan kanssa. Kallioleikkaus maisemoidaan luiskaamalla ja istuttamalla, jotta vältetään suojakaiteiden tarpeelta.

Kivituhkareiteille, jotka ovat 8 % jyrkkiä, lisätään ympäristöystävällinen sideaine estämään hulevesistä aiheutuvia valumia.

Mahdolliset Aviakujan rakentamista edellyttävät kallioleikkaukset puiston lounaisrajalla toteutetaan kadun rakentamisen yhteydessä.

Suunnittelutyöryhmä

Vantaan kaupunki, tilaaja.

Loci Maisema-arkkitehdit Oy, konsultti.

Vuorovaikutus

Suunnittelusta tehtiin suunnittelun aloitusilmoitus Vantaan verkkosivuja varten.

Puistosuunnitelman valmistuttua se asetetaan julkisesti nähtäville, ja siitä pyydetään tarvittavat lausunnot. Nähtäville asettamisesta ja oikeudesta muistutuksen tekemiseen ilmoitetaan suunnittelualueeseen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja haltijoille kirjeitse

Nähtävillä oleviin suunnitelmiin voi tutustua kaupungin verkkosivuilla.

Kustannusarvio

Rakentamiskustannukset ovat yhteensä noin 166 000 euroa (alv 0 %).

Muuta

Puistoreitin eteläpäädyn kallioleikkaukset on sovittu suunniteltavaksi korttelin 52414 rakentamissuunnittelun yhteydessä vuonna 2026. Muiden puiston osien rakentamissuunnittelu ja toteutus on suunniteltu alkavaksi vuonna 2030.